

PORT
PAYÉ
HELLAS

Έλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης Αττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
'Αριθμός φύλλου 63 16 Ιουνίου 2001

«Θεοδίδαχτοι...»

Σταμάτησα μέ δέος σ' αὐτή τή λέξη. Τή διάβασα καί τήν ξαναδιάβασα. Δέν τήμοντά-

ρισε κάποιος φιλόσοφος. Μήτε κάποιος ποιητής. Μήτε κάποιος στοχαστής, πού παρατηρεῖ μέ επίμονη ἐπιμέλεια τήν ἐπικαιρότητα καί τή μεταφέρει, ζωντανή, στήν πλοκή τοῦ μυθιστορήματός του. Ή λέξη αὐτή εἶναι χοραγμένη, ἀπό τό τρεμάμενο χέρι τοῦ μεγάλου Αποστόλου, τοῦ Παύλου, στή θεόπνευστη ἐπιστολή του, πού τήν ἀπευθύνει στούς ἀγαπητούς ἀδελφούς του, στά μέλη τῆς Εκκλησίας τῆς Θεσσαλονίκης, γύρω στό 52 μ. Χ.

Ηνοηματική συνάφεια, μέσα στήν ὅποια εἶναι ἐνταγμένη αὐτή γέλεξη, ἀναφέρεται στό μεγάλο θέμα τῆς ἀγάπης. Στήν ἔμπρακτη ἀσκηση τῆς «πρώτης καὶ μεγάλης ἐντολῆς» (Ματθ. κβ' 38). Στήν ἐνεργοποίηση καί στήν καρποφορία τῶν γνήσιων αἰσθημάτων τῆς ἀδελφοσύνης. Στή λειτουργία τῆς κοινωνίας καί τῆς ἐπικοινωνίας ἀνάμεσα στά μέλη τοῦ Σώματος Τησοῦ Χριστοῦ. Γράφει: «Περί δέ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοί γάρ ὑμεῖς θεοδίδαχτοί ἐστε εἰς τό ἀγαπᾶν ἄλλήλους» (Α' Θεσσ. δ' 9). Γιά τό χαρισμα καί γιά τήν πρακτική τῆς ἀδελφοσύνης, δέν ἔχετε ἀνάγκη νά ἀκούσετε κάποια δική μου διδαχή. Σεῖς εἰσαστε θεοδίδαχτοι. «Ἐχετε διδαχτεῖ ἀπό τό «Ἄγιο Πνεῦμα τήν ἀρετή τῆς ἀγάπης καί μπορεῖτε ἀνετα νά τήν ἀσκήσετε. Νά-

τή γευτεῖτε χορταστικά καί νά τήν προσφέρετε. Νά δημιουργήσετε τό κλίμα τῆς ἀδελφοσύνης μέσα στήν ἐκκλησιαστική σας οἰκογένεια. Καί νά ἀντιπροσφέρετε αὐτήν τήν πλούσια καρποφορία, ὡς δῶρο καρδιᾶς σέ Κεῖνον, πού σᾶς τήν πρόσφερε ἀπό τό ûψος τοῦ Σταυροῦ καί σᾶς τή δίδαξε μέ τό Θεϊκό Του λόγο καί μέ τή μεγάλη, μέ τή σταυρική Του Θυσία.

Αύτόματα ὁ λογισμός σκαλεύει τήν ιστορία καί τήν πραγματικότητα. Καί, Βῆμα-βῆμα, προσπαθεῖ νά ἔμβαθύνει στό μυστήριο. Ή φράση τοῦ Ἀποστόλου δέν καταχωρεῖται στήν ἐπιστολή του τυχαία. Δέν εἶναι τύπος κοσμικῆς φιλοφροσύνης, γιά νά ἀμείψει τούς ἐργάτες τῆς ἀγάπης. Μήτε ρητορικόκεντρισμα, γιά νά φιλοτιμήσει τούς Θεσσαλονικεῖς ἀδελφούς καί νά τούς εύρύνει τόν ὄρίζοντα τῆς προσφορᾶς τους. Εἶναι ἀποκάλυψη τῆς ὄντοτολογίας τῆς ἀγάπης. Τοῦ βάθους της καί τοῦ βάρους της. Τῆς προέλευσής της καί τοῦ τρόπου ροῆς της στίς ἀνθρώπινες κοινωνίες μας.

Τήν ἀγάπη τή διδάσκει ὁ Θεός. Γιατί Ἐκεῖνος εἶναι «ἡ ἀγάπη». «Ο Θεός ἀγάπη ἔστιν» (Α' Ιωάν. δ' 8). Κανένας ἀπό μᾶς, ἔρευνώντας μέ τό ἀνήσυχο πνεῦμα του ἦ σκύβοντας στά σοφά βιβλία τῶν φιλοσόφων καί τῶν ἀνθρωπολόγων καί τῶν κοινωνιολόγων, δέν εἶναι σέ θέση νά προσδιορίσει τή φύση καί τήν ποιότητα τῆς ἀγάπης καί νά χειραγωγήσει τή διψασμένη ὑπαρξή μας στή θερμή ἔστια τῆς ἀγάπης. Ἀποκλειστικός δάσκαλος εἶναι ὁ Θεός. Γιατί ἀποκλειστική πηγή τῆς ἀγάπης εἶναι ὁ Θεός. Ο δικός Του λόγος ἀποτελεῖ Ἀποκάλυψη. Φανέρωση τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς ἀγάπης. Καί η δική Του παρουσία στή γῆ μας, ἀνάμεσά μας, εἶναι μιά ἀδιάκοπη ροή καί μιά ἀδιάκοπη προσφορά τῆς θεϊκῆς ἀγάπης στό ἀνθρώπινο γένος μας. Στόν καθένα ἀπό μᾶς. Καί στή σύνολη, ἀνθρώπινη οἰκογένειά μας.

Κλώθοντας στή σκέψη αὐτή τήν μαρτυρία τοῦ Ἀποστόλου καί στρέφοντας τό βλέμμα στό φάσμα τῆς σύγχρονης πραγματικότητας, ἀνακαλύπτω τήν αἵτια τῆς στέρησης. Σήμερα μήτε μιλᾶμε, μήτε βιώνουμε, μήτε διδάσκουμε τήν ἀγάπη. Η ἀγάπη εἶναι ή μεγάλη «ἀπουσία». Η ἀφόρητη στέρηση. Ἀποκομιδένοι ἀπό τήν κοινωνία μέ τό Θεό, περπατώντας στίς ἀγρούς ἐρημάς τῆς ἀθεϊας, δέν ἀκοῦμε τή θεία διδαχή τῆς ἀγάπης καί δέν προσβλέπουμε στό σταυρωμένο Λόγο τοῦ Θεοῦ, πού ἐκπέμπει, ἀπό πάνω ἀπό τό Σταυρό τό μήνυμα τῆς γνήσιας, τῆς θεϊκῆς ἀγάπης.

Ο"ταν δέν εἴμαστε «θεοδίδακτοι» δέν μποροῦμε νά εἴμαστε καί ἀνθρωποδίδακτοι. Γιατί η ἀνθρώπινη διδαχή δέ συλλαμβάνει τό μυστήριο τῆς ἀγάπης καί δέν εἶναι σέ θέση νά ἐμφανίσει, σέ ὅλο της τό μεγαλεῖο καί σέ ὅλη της τήν ἔκταση, τήν πρακτική τῆς ἀγάπης.

‘H summa τῆς τριετίας

Tρία όλόκληρα χρόνια στή γέφυρα τοῦ σκάφους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὁ κ. Χριστόδουλος, ως ἐπικεφαλῆς τοῦ σώματος τῶν πλοιηγῶν. Μακρό τό χρονικό διάστημα γιά ἔνα ἱκανό, ἀλλά ἐφήμερο ἥγέτη. Ἀρκετό γιά νά προλάβει νά ξεδιπλώσει τά χαρίσματά του και νά γράψει ἴστοριά. Τό θλιβερό είναι, πώς, στό τέλος αὐτῆς τῆς τριετίας, ὁ ἰσολογισμός τοῦ ἔργου τοῦ προκαθημένου ἐμφανίζεται μέ ταδητικό. Δίχως θετική προσφορά. Καί μέ καταδαπάνηση τῶν πνευματικῶν και τῶν ύλικῶν κεφαλαίων τῆς Ἐκκλησίας σέ ἐπιδιώξεις ἀλλότριες. Στήν τροφοδοσία τῶν μίντια μέ τίς ἐναλλακτικές στάσεις τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ προφίλ. Καί στήν ἀκόρεστη ἔξαγορά τῶν λαϊκῶν χειροκροτημάτων.

Στό κατώφλι τοῦ τέταρτου χρόνου ή προβληματική πιέζει. Μέ προσθήκη ἀποριῶν, πού τίς σώρευσαν τά ἀτυχῆ γεγονότα. Οἱ συγκυρίες και οἱ συμπεριφορές. Ἡ κακομοιριά, πού κυριάρχησε κατά τή διαχείριση τῆς Συνοδικῆς εύθυνης. Ἡ ἀσυμμετρία τοῦ λόγου και τῆς πράξης, πού καταγράφηκε ως σταθερό μοτίβο. Ἡ οἰκολογική, πνευματική μόλυνση τῶν ἐκκλησιαστικῶν χώρων, πού αὐξήθηκε ἐπικίνδυνα. Ἡ

διαφυγή πρός τά μίντια τῶν φημῶν και ή δημοσιοποίηση τῶν σκανδάλων τοῦ ὑπεύθυνου ἥγέτη και τοῦ ἐπιλεγμένου περιβάλλοντός του, πού κατάντησαν σενάρια σάτυρας. “Ολα αὐτά τά ἀρνητικά στοιχεῖα, σέ ἐπικίνδυνη ἔξαρση. Σέ βαθμό, πού ή Ἐκκλησία νά κλυδωνίζετα και νά διασύρεται. Καί οἱ ἀξιωματοῦχοι, οἱ αὐτοαποκαλούμενοι καπεταναῖοι, νά μήν είναι σέ θέση νά δαμάσουν τή θύελλα.

Τά καταληκτικά, στήν ἀλυσίδα, ἐρωτηματικά: Γιατί αὐτή ή ἀνικανότητα τοῦ «πρώτου» νά παραγάγει θετικό ἔργο; Γιατί ή ἔλλειψη τῆς εύστροφίας, τῆς ἀπαραίτητης γιά τή διαφύλαξη και τήν προώθηση τῆς Κιβωτοῦ τῆς Ἐκκλησίας μέσα στά κύματα τῆς σύγχρονης ἀναταραχῆς; Καί γιατί αὐτή ή κακή, ή κάκιστη ἐπιλογή τῶν στενῶν ἐπιτελῶν του; Ποιά σχέση κοινωνίας και ποιοί δεσμοί ὑπάρχουν ἀνάμεσα στό πρόσωπο τοῦ σημερινοῦ «προκαθημένου» και στόν ἀνδρώπινο περίγυρό του, πού ἐκπέμπει σταθερά τό σῆμα τῆς ἀδυναμίας και, συχνά, προβάλλει στά τηλεοπτικά παράθυρα τά πλάνα τῆς διαφθορᾶς και τῆς ντροπῆς; Ποιά συμβατότητα λειτουργεῖ ἀνάμεσα στό σχεδιαστή τῆς ἐκκλησιαστικῆς πολιτικῆς και τῆς ποιμαντικῆς φροντίδας

καί στούς διαλεχτούς(!) συνεργάτες του, πού κλιμακώνονται στήν όμάδα, τήν ύπεύθυνη γιά τήν ύλοποίηση τῶν, ἔστω, πενιχρῶν, ἐποχιακῶν προγραμμάτων του; Γιατί οἱ ἀπανωτές, βαρύγδουπτες ἐπαγγελίες τοῦ φορέα τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἔξουσίας ἐκβάλλουν συνεχῶς στό τέλμα τῆς ἀφόρητης πλαδαρότητας καί συμπλέκονται μέτις φῆμες, πού ύποθαδμίζουν τούς διαδρόμους τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτίριων σέ τριόδους τῆς ἐκφυλισμένης καί ὑποπτῆς κοσμικότητας;

⌘

Ἐπί τριανταέξι ὀλόκληρους μῆνες τά μεγάφωνα τῶν ραδιοφώνων καί τά παράθυρα τῶν τηλεοράσεων βουΐζουν ἀσταμάτητα. Ὁ νέος «προκαθήμενος» Ἐπίσκοπος ἐξαγγέλλει, ἀλυσιδωτά, μεγαλεπήβολες πρωτοβουλίες. Ἀνοίγματα τῆς Ὁρθόδοξης διακονίας πρός τήν πεινασμένη καί διψασμένη πνευματική ἄγορά τῆς σύγχρονης Εὐρώπης καί πρός τό κόσμο ὀλόκληρο. Καί ὄργανωτικά προγράμματα, πού ἀποβλέπουν στήν ἐνεργοποίηση τοῦ φωτισμένου ἐκκλησιαστικοῦ δυναμικοῦ, ὥστε νά ὑπάρξει θετική καί δυναμική παρέμβαση στήν πολύπλοκη καθημερινότητα.

Ο διάδοχος τοῦ ἐκλεκτοῦ τῆς χούντας Ἰωαννίδη, τοῦ Σεραφείμ, ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς ἀνάληψης τῶν ύψηλῶν καθηκόντων του, ἐμφάνισε πρόσωπο, ἡ, μᾶλλον, προσωπεῖο Μεσσία. Ἔδειξε νά πιστεύει, πώς ἐπιφορτίστηκε μέτιοτρική ἀποστολή. Μέ τήν εὐδύνη νά ἀπαλλάξει τήν ἐκκλησιαστική αὐλή ἀπό τήν κόπρο τοῦ Αύγειον, πού ἄφησε πίσω του ὁ προκάτοχός του. Καί μέ τήν ἐντολή, νά ἀναπλάσει τήν ἐλληνική ἐκκλησία καί τήν οἰκουμέ-

νη. Γνώστης τῆς τέχνης τῆς διαφήμισης, ὄρμησε στούς θαλάμους τῶν τηλεοπτικῶν συγκροτημάτων. Καί ἅρχισε νά ἐκπέμπει σχεδιασμούς ὀργανωτικῆς ἀναμόρφωσης καί προγράμματα μεγαλεπήβολης ἀξιοποίησης τῆς σύγχρονης τεχνολογίας γιά τήν ἐξαγγελία τοῦ Εὐαγγελικοῦ μηνύματος.

Ὑποσχέθηκε καί τί δέν ὑποσχέθηκε. "Οσα δέν είχαν ὑποσχεθεῖ οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος πολιτικοί στή ροή μιᾶς ὀλόκληρης πεντηκονταετίας. Νά ίδρυσει καί νά ἀναπτύξει ἐκκλησιαστικό Πανεπιστήμιο, μέ δὲ τούς κλάδους τῆς ἔρευνας καί τῆς ἐπιστημονικῆς ἐνημέρωσης. Νά ὄργανώσει σύγχρονη μονάδα Νοσοκομείου, ίκανή νά προσφέρει, μαζί μέ τήν ἐπιμελημένη ἰατρική φροντίδα, θαλπωρή καί ἀγάπη καί κατανόηση. Νά στήσει ἀπόλυτα ἐκσυγχρονισμένο τηλεοπτικό κανάλι, γιά νά ἔξακοντίζει τά σωστικά μηνύματα τῆς Ὁρθοδοξίας ἵσαμε τά ἀκραία σημεῖα τοῦ πλανήτη. Νά ύψωσει μεγαλόπρεπους καθεδρικούς Ναούς, πού θά ἀθανατίσουν τή μνήμη του καί θά τόν ἐγγράψουν στόν πίνακα τῶν ἐμπνευσμένων καί φωτισμένων ήγετῶν τοῦ τόπου καί ὀλόκληρης τῆς γηραιᾶς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου. Νά γεμίσει τήν πρωτεύουσα καί τήν ἐλληνική ὑπαίθρο μέ παιδικούς σταδιούς καί μέ σχολεία ἐνταγμένα στά ποιμαντικά προγράμματα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, γιά νά διδάσκουν στούς νέους "Ελληνες τή δοξασμένη γλώσσα τοῦ γένους μας καί τά θησαυρίσματα τῆς Ὁρθόδοξης κληρονομίας μας.

"Ἐταξε, ἔταξε. Καθημερινά τέντωνε τή χρονική παρουσία του στά Μ.Μ.Ε. καί ἐμφάνιζε στίς τηλεοπτικές ὀδόνες καταλόγους νέων πρωτοβουλιῶν του.

Προτάσεις, πού τίς πρόβαλλε στό λαό ώς έμπνεύσεις της ωριμής και τολμηρής φαντασίας του. Καί ἀποφάσεις της γόνιμης ήγεμονικής προσωπικότητάς του.

⌘

"Αν κανείς περισυλλέξει τίς ἀρχιεπισκοπικές ἀνακοινώσεις τῆς τριετίας, αὐτές, πού ἔξαπολύθηκαν κατά τήν ἐπίσημη μέρα τῆς ἀνάρρησής του στό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν καί αὐτές, πού κατατέθηκαν, ὑποτίθεται ὑπεύθυνα, στήν τράπεζα τῶν διασκέψεων τοῦ Ἀνώτατου διοικητικοῦ ὅργανου τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καί ἂν προσθέσει, ἔστω ὑπό τὸν τύπο τοῦ παραρτήματος, καί ὅλους τοὺς προγραμματισμούς, πού δημοσιοποιήθηκαν μέ ὅλα τά τεχνικά μέσα καί μέ ὅλα τά τεχνάσματα τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης τῆς ἐπικοινωνίας, θά συναρμολογήσει ὁγκώδη τόμο, πού δέν θά ἀντέξει νά τὸν βαστάσει ὅχι μόνο στή μνήμη του, ἀλλά οὔτε καν στίς παλάμες του.

"Αν, ὅμως, ὁ ὄποιοσδήποτε εύκολόπιστος ἡ καχύποπτος Ἐλληνας ὑποχωρήσει στόν πειρασμό, νά ἐπαληθεύσει τήν ἀντιστοιχία τῶν λόγων μέ τίς πράξεις, νά καταχωρήσει, στά περιθώρια τοῦ μεγάλου καί ἀσήκωτου τόμου τῶν ἐπαγγελιῶν, τά ἔργα, πού ὑλοποιήθηκαν κατά τό μεταξύ διάστημα καί, πού θά μείνουν στήν ἰστορία ώς πιστοποίηση τῆς εἰλικρίνειας τῶν προθέσεων τοῦ «προκαθημένου» τῆς Ἐκκλησίας καί ώς ἀποδείξεις τῆς δυναμικότητας τῆς δικῆς του προσωπικότητας καί τῶν προσωπικοτήτων τῶν μελῶν τοῦ στενοῦ καί τοῦ εὐρύτερου ἐπιτελείου του, θά νοιώσει τό βάρος τῆς ἀπογοήτευσης νά καταπιέζει τήν

καρδιά του. Οἱ ἐπαγγελίες καταχωροῦνται σέ σελίδες δυσεξαρίθμητες. Καί τά ἔργα συμπιέζονται σέ χῶρο, πού δέν καλύπτει τήν ὅψη μιᾶς καὶ μόνης σελίδας.

Ἡ φτώχεια τῶν ἔργων είναι τό χαρακτηριστικό δεῖγμα γραφῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, πού φιλοδόξησε νά πάσει τό τιμόνι τοῦ σκάφους τῆς Ἐκκλησίας ὕστερα ἀπό τὸν ἀπραγο Σεραφείμ καί ὕστερα ἀπό μιά ὀλόκληρη εἰκοσιπενταετία ἔνοχης σιωπῆς καί ἔντονης παρασκηνιακῆς δολοπλοκίας.

὾ νέος προκαθήμενος εἴπε πολλά. Φώναξε σέ τόνους στριγκούς. "Υποσχέθηκε ἀναγέννηση, ἀνανέωση καί ἀνοικοδόμηση. Ἄλλα δέν κατάφερε νά στήσει ούτε ἔνα μικρό, ἔστω ἀπό ἄμμο, πυργίσκο προσωπικῆς δημιουργίας.

Ἡ τριετία κύλησε. Καί ὁ Ἑλληνικός λαός, τό πλήρωμα τῆς Ὀρθόδοξης Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, πού δέχτηκε τόν καταιγισμό τῶν ὑποσχέσεων, δέν είδε νά μπαίνει ἔνα τοῦθλο πάνω σέ ἄλλο καί δέ χάρηκε τόν ἐγκαινισμό μιᾶς προσπάθειας, πού νά ἀποτελεῖ πραγμάτωση καί ὑλοποίηση τῶν μεγαλεπήβολων σχεδίων.

⌘

Πρός μεγάλη ἀπογοήτευση ὅλων, στόν πίνακα τῶν «ἐπιτευγμάτων» ἀποτυπώθηκαν κηλίδες. Μικρόττητες. "Ιντριγκες, Δολοπλοκίες τοῦ παρασκήνιου. Λειτουργία ἐκφυλιστική τοῦ Ἀγιοπνευματικοῦ Συνοδικοῦ θεσμοῦ τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας. Ἐμπλοκή στίς σχέσεις μέ ἐκκλησιαστικούς καί μέ κοσμικούς παράγοντες. Ἰστορίες καί πρωτοβουλίες ἀπίθανης διαφθορᾶς, πού ἔφτασαν ἵσαμε τή χρήση τῆς πλαστογραφίας. "Ολα αὐτά ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο, πού ὑποσχέθηκε ἐμμο-

**νή στήν 'Ορθόδοξη Παράδοση και πι-
στότητα στήν άξιοκρατία.**

Τά αϊτια μήν τά άναζητήσετε σέ
ξωγενεῖς παράγοντες. Μήν πείτε,
πώς τόν ἀνέκοψαν οἱ συνεπίσκοποί
του, τό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας. Γιατί τό
σῶμα αὐτό βρίσκεται, ἐδῶ καὶ χρόνια,
σέ χειμέρια νάρκη. Μήν καταλογίσετε
τήν εύδυνη τῆς τροχοπέδησης στά-
κλιμάκια τῆς ἀθείας. Γιατί ὁ μηχανι-
σμός τῆς ἀθείας δέν στήθηκε στίς μέ-
ρες τοῦ κ. Χριστόδουλου, ἀλλά λει-
τουργεῖ ἀσταμάτητα μακρότερα ἀπό
ἔνα δόλοκληρο αἰώνα. Μήν ἀποδώσετε
τήν ἀποτυχία στίς ἀναπάντεχες συγ-
κυρίες, γιατί οἱ μεγάλες ὑποσχέσεις
διατυπώθηκαν καὶ ἔξαγγέλθηκαν μέ-
σα σ' αὐτές τίς συγκυρίες. Μέσα στήν
καταχνιά, πού μᾶς τήν κληροδότησε ὁ
αἰώνας τῶν σεισμικῶν ἀλλαγῶν καὶ
στή θολή ἀνατολή τῆς παγκοσμιοποι-
ημένης κοινωνίας τοῦ είκοστοῦ πρώ-
του αἰώνα.

Ἡ ἀποτυχία καὶ ἡ συνακόλουθη κα-
θολική ἀπογοήτευση πρέπει νά χρεω-
θεῖ ἀποκλειστικά καὶ μόνο στόν Ἀρχιε-
πίσκοπο Χριστόδουλο. Στό θηματισμό
τῆς κοσμικῆς, ἡγεμονικῆς ἔπαρσης,
πού ἐγκαινίασε. Στήν ἀμετρία τοῦ λό-
γου καὶ τῶν ὑποσχέσεων, πού διοχέ-
τευσε στά κανάλια τῆς πληροφόρη-
σης. Στά πλαστά ὄράματα, πού σκη-
νοδέτησε, γιά νά εἰσπράξει χειροκρο-
τήματα καὶ πόντους δημοτικότητας.
Στό ἀνίκανο καὶ στιγματισμένο-σέ πα-
νελλήνια κλίμακα-ἐπιτελεῖο, πού στέ-
γασε στούς κορεσμένους ἀπό σκάνδα-
λα χώρους τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῆς
Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἐλλάδος.

¤

Αύτά τά νοσηρά φαινόμενα ἀπο-
δεικνύουν, ὅτι ὁ Χριστόδουλος δέν εἶχε

τά φόντα. Δέν ἦταν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἰκα-
νός νά φέρει μιά ἀλλαγή. Νά στρέψει
τό τιμόνι τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης
ἀπό τό δρομολόγιο τῆς δολοπλοκίας
καὶ τῆς αὐθαιρεσίας στήν Ἱεροκανονι-
κή ἐντιμότητα. Ἀπό τή μηχανορραφία
τῆς κοσμικῆς σκοπιμότητας στό θεο-
φώτιστο κλίμα τῆς Πεντηκοστῆς. Ἀπό
τήν κενή προβολή στό σεμνό θηματι-
σμό τῶν ἀποστολικῶν παραδόσεων.
Πῆρε τήν ἐκκλησιαστική πρωτοκαθε-
δρία μετά τόν Σεραφείμ. Ἄλλα δανεί-
στηκε ἀπό τόν προκάτοχό του καὶ ὅλα
τά συνωμοτικά τεχνάσματα. Τή δεξι-
ότητα τοῦ σκοτεινοῦ παρασκηνίου.
Τήν ἵταμή περιφρόνηση πρός τίς ἐπι-
ταγές τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῶν ἀγίων
Πατέρων μας. Τή μεδοδολογία στήρι-
ξης τοῦ θρόνου στήν ἀνοχή τῆς ἀνα-
ξιοκρατίας. Τήν εύνοιοκρατική προώ-
θηση στίς κεντρικές διοικητικές καὶ ἐπι-
σκοπικές θέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῶν
«ἡμετέρων», τῶν κολάκων, πού σκαρ-
φαλώνουν στά σκαλοπάτια τῶν ἀξι-
ωμάτων φωνάζοντας συνεχῶς «Ζή-
τω». Τή φίμωση τῶν θεσμικῶν ὄργά-
νων τῆς Ἐκκλησίας, τῶν δυό Συνοδι-
κῶν Σωμάτων, καὶ τήν ἐπένδυση τῆς
γνώμης τοῦ προέδρου μέ τήν πλαστο-
γραφημένη Συνοδική συγκατάθεση.

Ολα αὐτά, τά σκοτεινά στοιχεῖα
τῆς «κυθερνητικῆς» τοῦ Σεραφείμ, τά
προσέλαθε ὁ κ. Χριστόδουλος καὶ τά
ἔκανε κατευθυντήρια στοιχεῖα τῆς δι-
κῆς του ἀρχιεπισκοπικῆς δραστη-
ριότητας. Ἡδος καρδιᾶς ἐνός «προκα-
θημένου» τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος. Καὶ θῆμα ποδός στίς
πρώτες παρόδους τῆς τρίτης χιλιε-
τίας.

Συνεχίζεται
Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Αμείλικτο ἐρώτημα

Ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός σου, ὁ Κάϊν;

Φοβερό ἔγκλημα ἡ ἀφαίρεση μιᾶς ζωῆς, ὅπως ἔγινε ἀπό τὸν Κάϊν καὶ μάλιστα ἡ ἀφαίρεση τῆς ζωῆς τοῦ ἀδελφοῦ του. Φοβερότερο, διμως, ἔγκλημα εἶναι ἡ ἡθική δολοφονία, ὅπως ἔγινε ἀπό τὴ Σεραφειμική κλίκα, τῶν δώδεκα ἐκλεκτῶν ἀρχιερέων καὶ, δυστυχῶς, ἐπικυρώθηκε καὶ ἐπαναλήφθηκε ἀπό τὸν κ. Χριστόδουλο καὶ τῇ συντροφίᾳ του.

Ηκρίση τῶν ἐνόχων. Στήν ἀφαίρεση ζωῆς, δι δράστης, ἀκόμα καὶ ἂν μετανοήσει εἰλικρινά, δέν ἔχει καμιαί δυνατότητα νά ἐπανορθώνει τό ἔγκλημά του. Στήν ἡθική δολοφονία παρέχεται ἡ δυνατότητα στό δράστη νά ἐπανορθώσει τό ἔγκλημά του, δισο εἶναι στή ζωή και ἔχει τή δυνατότητα αὐτή. Αὐτό ἀποτελεῖ καί τήν κραυγή τοῦ πόνου μας, τῆς θλίψης μας καί τῆς πιό ἐγκάρδιας εύχῆς μας.

Υπόμνηση διαρκή καί κλήση γιά ἐπανόθρωση ἃς ἀποτελέσουν τά σχετικά λόγια τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Ὁ Κύριος καί Θεός ρώτησε τόν Κάϊν: «Ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἄβελ;». Καί ἐκεῖνος ἀπάντησε: «Δέν γνωρίζω· μήπως ἐγώ εἴμαι φύλακας τοῦ ἀδελφοῦ μου;». Εἶπε δέ ὁ Κύριος: «Τί εἶναι αὐτό, πού ἔκανες; Ἡ φωνή τοῦ αἵματος τοῦ φονευθέντος ἀδελφοῦ σου ὑψώνεται ἀπό τή γῆ στόν οὐρανό πρός ἐμέ καί βοᾶ καί ζητάει τήν τιμωρία σου» (Γενέσ. δ' 9-10).

Δ. ΚΥΡΙΤΣΗΣ

Διδάκτωρ Νομικῆς

ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΟΥΡΑΤΙΔΗ

Τήν 4η Μαΐου έκοιμήθη ὁ γνωστός δύμότιμος καθηγητής τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἐπί μαχρά σειρά ἐτῶν Πρόεδρος τῆς «Πανελλήνιου Ἐνώσεως Θεολόγων» Κωνσταντίνος Μουρατίδης. Ἡ ἀδόκητη ἔκδημία του προξένησε, ἀνθρωπίνως, λύπη καὶ ὀδύνη στὸ μεγάλο πλῆθος τῶν συνεργατῶν καὶ τῶν φίλων του. "Ἄλλωστε ὁ ἀείμνηστος καθηγητῆς ἔχθρούς δέν εἶχε. "Ηπιος καὶ γαλήνιος, ἀλλά καὶ μαχητῆς καὶ ἀγωνιστῆς, ἔχει προσφέρει πολλά καὶ στήν ἐπιστήμη τῆς Θεολογίας, ἀλλά καὶ στὸ γενικότερο ἔκκλησιαστικό χῶρο, καὶ μέ τό λόγο του καὶ μέ τῇ γραφή του καὶ μέ τῇ σοφίᾳ τῆς σκέψης του. Προπάντων δύμως μέ τό ἀκέραιο ἔκκλησιαστικό του φρόνημα, τό ζωντανό του παράδειγμα, τήν ἐντιμότητά του καὶ τήν ἀγωνιστικότητά του. Ὁ ρέκτης καὶ δραστήριος καθηγητῆς Μουρατίδης ζοῦσε ἐντονα καὶ μέ ἀγωνία μεγάλη τά πολλά καὶ ποικίλα προβλήματα, πού ἐκτυλίσσονταν κατά καιρούς καὶ στόν εὐρύτερο, ἀλλά καὶ στό δικό μας ἑλλαδικό ἔκκλησιαστικό χῶρο καὶ ἔδινε πάντοτε τό ἀγωνιστικό του παρόν, χωρίς συμβιβασμούς, χωρίς ἰδιοτέλεια ἢ ἄλλου εἰδίους σκοπιμότητες, μέ τόλμη καὶ παρρησία, ἀδιαφορώντας γιά τίς συνέπειες καὶ τό προσωπικό του κόστος.

Δέν εἴμεθα οὕτε οἱ ἀρμόδιοι οὕτε οἱ κατάληλοι νά ἀναφερθοῦμε στό πολυσχιδές καὶ πολυσήμαντο ἔργο τοῦ ἀείμνηστου κα-

θηγητή. Αὔτό θά μᾶς τό παρουσιάσουν ἄλλοι, ἀρμοδιότεροι καὶ καταλληλότεροι. Μέ τοῦτες τίς πτωχές καὶ ταπεινές σκέψεις τολμοῦμε νά ἐπισημάνουμε ὅλιγα μόνο καὶ νά ἐστιάσουμε τήν ἀναφορά μας σέ μιά ἀπό τίς πολλές δραστηριότητες τοῦ σοφοῦ καθηγητή. Ὁ ἀείμνηστος δάσκαλος ἔζησε ἀπό πολύ κοντά τό σοβαρότερο ἔκκλησιαστικό πρόβλημα μέ τίς «βίαιες ἐκπτώσεις» τῶν Δώδεκα Μητροπολιτῶν ἀπό τήν προηγούμενη ἔκκλησιαστική διοίκηση. Πρόβλημα τό διοῖ, δυστυχῶς, μεταφέρθηκε ἀπαράλλακτο ἀπό τή σημερινή ἔκκλησιαστική ἡγεσία καὶ στόν αἰώνα πού ἥδη διανύουμε.

Τά παράδοξα καὶ πρωτόγνωρα πού ἐκτυλίχθηκαν ὅλα αύτά τά χρόνια (καὶ δέν εἶναι λίγα, φθάνουν τά 27) προκάλεσαν πόνο καὶ θλίψη βαθειά στό σεβαστό καθηγητή. Ἀπό τή δημιουργία τοῦ προβλήματος τό ἔτος 1974 ἔσπευσε νά συμπαρασταθεῖ στή χορεία τῶν τόσο ἄδικα καὶ βάναυσα ἀπομακρυνθέντων ἀπό τίς Μητροπόλεις τους Δώδεκα Ἀρχιερέων, οἱ διοῖ, ὑπεικοντες στήν ἀρχιερατική τους συνείδηση καὶ σεβόμενοι τήν κανονική τάξη «ώς λόγον ἀποδώσοντες», ἀκολούθησαν ἀσυμβίβαστοι μιά πορεία «μαρτυρίου καὶ μαρτυρίας». Καί ἡ συμπαράσταση αύτή τοῦ Κωνσταντίνου Μουρατίδη στόν ὠραῖο αύτό ἀγώνα τῶν δώδεκα (ἀρχικά) καὶ τῶν τριῶν (στή συνέχεια) Ἀρχιερέων ἥταν πολλαπλή καὶ ἔμπρακτη. Με τή δύναμη τῆς γραφίδας του καὶ τή σοφία τῆς σκέψης

του κατ' ἐπανάληψη στιγμάτιζε τά ἐκκλησιαστικά αύτά ἀπαράδεκτα, τά ὄποια, κατά πρόδηλη παραβίαση τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, τόσο βαρειά τραυμάτισαν τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας καί ἔπληξαν ἀνεπανόρθωτα τό κύρος τῆς διοικήσεώς της. Ἀλλά καί πέραν αὐτῶν, ὁ καλός καθηγητής ἔδειχνε τή συμπαράστασή του στό πρόβλημα μέ τή ζωντανή καί ἐνεργό συμμετοχή του σέ δλες τίς ἐκδηλώσεις καί τά συνέδρια πού διοργάνωσαν κατά καιρούς φίλοι τῶν ἐμπερίστατων Μητροπολιτῶν, γιά νά προβάλουν στόν εύσεβή λαό τό μέγεθος τῆς ἀδικίας καί τῆς ἐκτροπῆς, ὑποδεικνύοντες στή διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τήν ἐπαναφορά τῆς Κανονικῆς τάξεως. Καί ὅταν τό ἐκκλησιαστικό πρόβλημα ἔφθασε στό ἀποκορύφωμα τῆς αὐθαιρεσίας μέ τήν ἐπιβολή, τόν Αὔγουστο του 1993, στούς ἐναπομείναντες πλέον τρεῖς Μητροπολίτες, Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνο, Ἀττικῆς Νικόδημο καί Λαρίσης Θεολόγο, τῶν ἀνυπόστατων, ἀντικανονικῶν καί παράνομων «ἐπιτιμίων ἀκοινωνησίας», ὡς μεθόδευση καί τέχνασμα γιά τή βίαιη νέα ἀπομάκρυνσή τους, μετά τή δικαίωσημέ τριάντα καί πλέον ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (βλ. καί παρέμβαση Μητροπολίτη στή Σύνοδο), δέντιμος καί δίκαιος καθηγητής Μουρατίδης, συναισθανόμενος τό μέγεθος τῆς ἀδικίας καί τῆς Κανονικῆς ἐκτροπῆς, ἐσπευσε καί τήν πρώτη κιόλας ἡμέρα, πού πληροφορήθηκε τήν ἔκδοση τῶν ἀντικανονικῶν Συνοδικῶν Πράξεων, διετύπωσε, μέ τήν ὑπευθυνότητα πού τοῦ ἐπέβαλλε ἡ ἰδιότητα τοῦ καθηγητή τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου, τίς παρακάτω θέσεις μέ μιά σύντομηκαί περιεκτική ἀνακοίνωση. Τήν παραθέτουμε αὐτούσια, γιά νά ἀντιληφθουν οἱ ἀναγνώστες καί τό βαθύ πόνο τοῦ ἀείμνηστου καθηγητή γιά τά τραγικά ἐκκλησιαστικά συμ-

βάντα ἔχείνων τῶν ἡμερῶν καί τό μέγεθος τῆς ἐκτροπῆς. Δήλωνε λοιπόν ὁ ἀείμνηστος καθηγητής:

«Τό ἐπιβληθέν εἰς τούς τρεῖς Μητροπολίτας ἐκ μέρους τῆς Δ.Ι.Σ. ἐπιτίμιου τῆς «ἀκοινωνησίας», δέν προβλέπεται διά τούς ἐπισκόπους ἀπό τούς Ἱερούς Κανόνας καί εἶναι κανονικῶς ἀνυπόστατον, μή παράγον οὐδέν ἀποτέλεσμα.

Τό ἐκδοθέν ἀπό 10.8.93 σχετικόν ἀνακοινωθέν τοῦ γραφείου τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἶναι ἀκατανόητον καί ἀντιφατικόν κείμενον, νοηματική κατασκευή πρός ἐκβιασμόν καί πρός τόν σκοπόν λαϊκῆς καταιλάσσεως.

Η Δ.Ι.Σ. ἐπιληφθεῖσα τοῦ θέματος αὐτοῦ, πάλιν ὅνευ κλητεύσεως, ἀκροάσεως καί ἀπολογίας τῶν ἐνδιαφερομένων, ἀντικανονικῶς καί ὀναρμοδίως ἀπεφάσισε καί μάλιστα προλαμβάνουσα τά ἀρμόδια ἐκκλησιαστικά δικαστήρια περὶ τῆς ἐπιβληθησομένης ὑπ' αὐτῶν ποινῆς καθαιρέσεως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΡΑΤΙΔΗΣ

Καθηγητής τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου

Πρόεδρος

Πανελλήνιου Ένωσεως Θεολόγων».

Αὐτή ἦταν ἡ ἀμεση ἀντίδραση τοῦ γεννηναίου καί ἀσυμβίβαστου πανεπιστημιακοῦ δασκάλου καί Θεολόγου, ὅταν ἄλλοι συνάδελφοί του πρό τοῦ προβλήματος σιώπησαν καί ἄλλοι, μέ ἔνοχη βούληση, ἐσπευδαν νά διατυπώσουν ὑπερασπιστικό λόγο στίς πρωτοφανεῖς αὐτές ἀντικανονικότητες, εἰσηγούμενοι καί μετέχοντες στήν ἔκδοση φημισμάτων ἀπό τίς Πανεπιστημιακές τους Σχολές. Καί θά πρέπει τό κείμενο αὐτό νά ἀποτελέσει τεκμήριο ἐντροπῆς καί γι' αὐτούς, πού προκάλεσαν αὐτή τή βαρύτατη Κανονική ἐκτροπή καί γι' αὐτούς, πού, ἐπικαλούμενοι τίς ἀπόφεις καί τούς φιλέρους γνωστῶν καί ἀγνώστων νομομαθῶν καί κανονολόγων, ἀνέχονται καί σήμερα τή

Λαός τοῦ Θεοῦ καὶ Παπισμός

Η ἐπίσκεψη τοῦ Πάπα στήν Ἑλλάδα ἔφερε στήν ἐπιφάνεια τίς διαφορές, πού χωρίζουν τήν Ὁρθοδοξίαν ἀπό τή Δυτική Χριστιανόσύνη. Δημοσιεύτηκαν πολλά κείμενα μέ αναφορές στούς Σταυροφόρους, στήν ἄλωση τῆς Πόλης, στό βίαιο μαζικό ἔξουντισμό ἐμπερίστατων Ὁρθοδόξων πληθυσμῶν, στούς διωγμούς τῶν Σέρβων Ὁρθοδόξων, στήν ἐγκατάλειψη ἀπό τή Χριστιανική Δύση τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς στά νύχια τοῦ Ἰσλάμ καὶ πολλά ἄλλα. Ἀναφέρθηκαν, ἀκόμα, τό Πρωτεῖο καὶ τό Ἀλάθητο τοῦ Πάπα καὶ ἐπισημάνθηκαν οἱ θεολογικές ἀποκλίσεις τοῦ filioque, τοῦ νομικισμοῦ καὶ τοῦ σχολαστικισμοῦ τῆς παπικῆς θεολογίας, τοῦ καθαρτηρίου, τῆς ἀσπίλου συλλήψεως τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἄλλων δογματικῶν καινοτομιῶν τῆς Δύσεως, μετά τό σχίσμα. Θά πρέπει νά τονισθεῖ, ἐν τούτοις, δτι καμιά διαφορά δέν υπῆρχε τόσο μοιραία γιά τήν ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας, δσο τό Πρωτεῖο καὶ ἡ θεωρητική του ἐμπέδωση, τό Ἀλάθητο.

συνέχιση αὐτῆς τῆς θλιβερῆς καταστάσεως. Καὶ ἀσφαλῶς ὡς τέτοιο τεκμήριο ἐντροπῆς θά τό καταγράφει καὶ ὁ ἐκκλησιαστικός ἴστορικός τοῦ μέλλοντος.

Τά παραπάνω καταγράφονται ὡς μία πτυχή τῆς μεγάλης προσφορᾶς στήν Ἐκκλησία τοῦ ἀείμνηστου καθηγητή Κωνσταντίνου Μουρατίδη. Καὶ γιά τήν προσφο-

“Ηδη, γιά τή συμπεριφορά τῶν Δυτικῶν ἔναντι τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς, οἱ παπικοί ἐπιφράζονται τίς εὐθῦνες στίς κοσμικές ἔξουσίες, καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἐκφραση συγγνώμης γιά σφάλματα τοῦ παρελθόντος εἶναι τοῦ συρμοῦ τελευταία στή Ρωμαϊκή Ἐκκλησία καὶ ὅχι μόνο! “Οσον δέ ἀφορᾶ στίς δογματικές καινοτομίες, δ λόγος καὶ ὁ τρόπος ἐπιβολῆς τους σχετικοποιεῖ τό κύρος τους. Υπῆρξαν μᾶλλον καρποί διπλωματικῶν ἐλιγμῶν μέ στόχο τήν αὔξηση τοῦ γοήτρου τῆς κορυφῆς τῆς Παπικῆς Ιεραρχίας καὶ τήν ἀναβάθμιση τῆς εἰκόνας της στό λαό, παρά γνήσιες ἐκκλησιαστικές ἀποφάσεις. “Ἐνας νέος Ὁρθόδοξος (προσήλυτος) Ἀμερικανός Θεολόγος γράφει σχετικά μέ τά νέα Μαριολογικά δόγματα τῶν παπικῶν: «Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία κάνει δόγμα μόνο δ, τι εἶναι βασικό γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ Ἐκκλησία δέν δογματίζει πάνω σέ θέματα ἀπόψεων (θεολογογύμενα). Ἡ Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία, ἀντίθετα, ἔχει ἐπιδείξει ἔντονη σπουδὴ στό νά κάνει αὐτό ἀκριβῶς... Φαί-

ρά του αὐτή ἀσφαλῶς θά ἀπολαμβάνει τό δίκαιοιο ἔπαινο σήμερα, πού ἡ ἀγία ψυχή του, ἀπαλλαγμένη ἀπό τίς μικρότητες τοῦ κόσμου τούτου, περιέπταται στό Θρόνο τοῦ Δικαίου Κριτῆ.

“Ἄς εἶναι αἰώνια ἡ μνήμη καὶ ἡ ἀνάπτωσή του.

Δ.

νεται, ώσάν ή εύσέβεια τοῦ Λαοῦ νά δίνει στούς Ρωμαίους Ποντίφικες τήν ἀφορμή, πού ἐπιζητοῦν, γιά νά ἀσκήσουν τήν ἔξουσία τοῦ Ἀλαθήτου τους, δρίζοντας νέα δόγματα. Τό πόσο ή λαϊκή εύσέβεια βάρυνε στήν ἀνάπτυξη νέων δογμάτων, γίνεται φανερό ἀπό τό πόσο σοβαρά ἐλήφθησαν ὑπόψη οἱ “ἔμφανίσες” τῆς Παναγίας, (πού ἀποκάλυπτε διάφορα “μυστικά” σέ ἀνώριμα πρόσωπα... Ἀντίθετα, στήν Ὁρθόδοξη Παραδοση), παρ’ ὅτι κάποιο δραμα δέν ἀποκλείεται νά γίνει δεκτό ὡς αὐθεντικό, (πρᾶγμα σπάνιο), τά δράματα, ἐν τούτοις, οὐδέποτε ἀπετέλεσαν τή βάση γιά τόν δρισμό δογμάτων» (Clark Carlton, “The Truth”, “Έκδ, Regina Orthodox Press 1999, σελ. 164-165).

Οι ἵδιοι οἱ Ρωμαῖοι ιθύνοντες μικρή σημασία δίνουν στίς δογματικές διαφορές. ‘Ο σημερινός Πάπας ἀνάλογα μέ τό ἀκροατήριο, στό δποιο ἀπευθύνεται, ἀπαγγέλλει κάποτε τό Σύμβολο τῆς Πίστεως στή μορφή, πού τό συνέταξην ἡ Πρώτη Οἰκουμενική Σύνοδος, χωρίς, δηλαδή, τό filioque. ‘Εκεῖνο, πού φυλάσσεται ὡς κόρη ὁφθαλμοῦ, είναι τό Πρωτεῖο καί τό Ἀλάθητο. Πρὸν ἀπό εἶκοσι χρόνια εἶχε εὔστοχα παρατηρήσει ὁ μακαριστός π. ‘Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος: «Πρέπει νά κατανοήσωμεν ὅτι τόν Παπισμόν δύο, κυρίως, πράγματα ἐνδιαφέρουσι: τό Πρωτεῖον καί τό Ἀλάθητον. ‘Εκεῖ ἔχει τήν μεγίστην εὐαισθησίαν. ‘Εκεῖ “πονεῖ” πολλύ. Διά πάντα τά ἄλλα (ἴσως μηδέ τοῦ filioque ἐξαιρουμένου) θά δεῖξη πολλήν ἀνοχήν καί πολλήν συγκατάβασιν...». («Τά δύο Ἀκρα», ’Αθῆναι 1986, σελ. 44). Τοῦτο ἐπιβεβαιώνεται πλήρως καί ἀπό συνέντευξη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῶν ἐν ’Αθήναις Καθολικῶν κ. Νικολάου Φωσκολού στό «Ἐθνος» (7-4-2001). Εἶπε:

«Γιά μᾶς τούς Καθολικούς ή Ἐκκλησία εἶναι μιά πνωαμίδα, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ρώμης, τόν Πάπα... (Αὐτή ή διαφορά ἀπό τούς Ὁρθοδόξους) δέν εἶναι μόνο διοικητική, ἀλλά δογματική, διότι,... ὁ Πάπας ἔχει τό Ἀλάθητο. Δηλαδή, δταν ἐκφέρει τή γνώμη δλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας ἐπί θεμάτων πίστεως καί ἥθων, μέ τή συμπαράσταση τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, δέν κάνει λάθος δογματικό ἥ ἥθικό».

Στό μελετητή τῆς διαιρέσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ στήν Εὐρώπη, μετά τήν πρώτη χιλιετία, εύλογα γεννιέται ὁ προβληματισμός: πῶς λειτούργησε ὁ «Λαός τοῦ Θεοῦ» μέσα στή Δυτική Χριστιανοσύνη, ἡ δποία τελικῶς ἔπεσε; Πῶς ἀναπαύθηκε ἡ «συνείδηση τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας» στήν Ἰδέα ὅτι ὁ «πνωαμιδειδής» διοικητικός δργανισμός τῆς Ἐκκλησίας, μέ ἐπί κεφαλῆς ἔναν «ἀλάθητο» ἀνθρωπο ἀποτελεῖ θεοπρόβλητο δόγμα; Ἀπό Ὁρθόδοξη πλευρά, μέ ἀφορμή τήν ἐπίσκεψη τοῦ Πάπα, κάποιες ιερατικές γραφίδες ἀναφέρθηκαν στό «Λαό τοῦ Θεοῦ». Σταχνολογοῦμε ἀπό τό Περιοδικό «Παρακαταθήκη» (τεῦχ. 17, Μάρτιος-’Απρίλιος 2001). ‘Ο ἀρχιμ. Τιμόθεος, Καθηγούμενος ’Ι. Μ. Παρακλήτου, γράφει: «‘Ο Λαός τοῦ Θεοῦ... εἶναι τό μικρό ἀλλά εύλογημένο ποίμνιο, στό δποιο ἀναπαύεται τό Πνεῦμα τό “Αγιο. Αὐτός ἐκφράζει τήν ἐκκλησιαστική συνείδηση καί παραμένει ἄγρυπνος θεματοφύλαξ τῆς πατροπαραδότου πίστεως». Ἐπίσης, «Τριάντα Κληρικοί ’Ι. Μητροπόλεων τοῦ Λεκανοπεδίου Ἀττικῆς» κινοῦνται στήν Ἰδια κατεύθυνση: «‘Η μόνη αὐθεντική ἐρμηνεία τῶν Ἱερῶν Κανόνων εἶναι ἡ Ὁρθόδοξη συνείδηση τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας... Αὐτό τό δικαίωμα τό ἔχει ex officio τό Ὁρθόδοξο πλήρωμα».

Αύτές οι άποψεις άποτελούν άπόσταγμα της Ὁρθόδοξης Θεολογίας. Πόσο, δύμως, συνεπής πρός τήν Ὁρθόδοξη Θεολογία μας είναι ή σημερινή πράξη καί τῶν ποιμένων καί τῶν πιστῶν, πού τρέφονται μέ τά νάματα τῶν ἀγίων Πατέρων μας; Πόσο σύμφωνη μέ τήν ἐν γένει στάση τῶν Ποιμένων μας σήμερα είναι αυτή ή ὀναφορά στό Λαό τοῦ Θεοῦ; Αύτό είναι ἔνα ἀγκάθι στή συνείδηση πολλῶν πιστῶν.

Ὁ προβληματισμός είναι ἐντονος, γιατί μεταξύ τῶν Ποιμένων μας ὑπάρχει ἔλλειψη «σκευῶν ἐκλογῆς» τοῦ Θεοῦ καί περίσσεια ὑποτακτικῶν μιᾶς ἄκαμπτης ἔξουσιαστικῆς δομῆς, θεμελιώμενης τάχα στούς Ἱερούς Κανόνες, πού ἔχει, ὅρα, θεία προέλευση. Λίγοι Ποιμένες προβάλλουν τό πρόσωπο τοῦ ἐσταυρωμένου «Βασιλέως τῆς Δόξης». Οἱ περισσότεροι ἀπό τούς ἀξιόλογους κληρικούς μας, δταν ἔξεγείρονται, είναι γιά νά φιλονεικήσουν περὶ τό «ἄνιθον καί τό κύμινον» τοῦ μπαξέ τῶν «θεολογούμενων». Ἐλάχι-

στοι ἀντιδροῦν στήν παραχάραξη Ἱερῶν Κανόνων, δταν ή ἐκκλησιαστική ἔξουσία γιά νά ἐπιβληθεῖ χρησιμοποιετ τή βία καί τήν ἀπάτη καί πατᾶ ἐπί πτωμάτων, καί αὐτή τήν κατάσταση τήν ὀνομάζει «Κανονική Τάξη». Πολλοί ἀποτρέπουν τό λαό νά ἔνδιαφέρεται γιά τά προβλήματα τῆς Ἑκκλησίας. Καλλιεργοῦν, ἀντίθετα, τή δῆθεν εὐσέβεια τῶν «δραμάτων καί τῶν θαυμάτων», ἐνός ἀνέξοδου ἐφησυχασμοῦ στήν ἀτομική σωτηρία, πού ἔξαγοράζεται μέ τήν τυφλή ὑποταγή η τήν ἰδιοτελή οἰκειότητα πρός τόν κλῆρο.

Τό πρόβλημα, λοιπόν, συνοψίζεται στό ἔξης: Είναι σήμερα τό πλήρωμα τῆς Ἑκκλησίας, Κλῆρος καί Λαός, σέ θέση νά ἀποβάλει τόν παπισμό, πού ὑφέρπει ἀκμαῖος μέσα στίς Ὁρθόδοξες Ἑκκλησίες μας, η θά ἀφήσουμε νά ἐπιβληθεῖ σέ κάθε Ὁρθόδοξο χῶρο καί ἔνα Βατικανό, δπως οἱ Χριστιανοί τῆς Δύσεως τόν 11ο αἰώνα;

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

Παπα-Γιάννη

Εῖδες; Εῖδες; Ὁ Καλαβρύτων Ἀμβρόσιος κάνει ἔξαγωγή παπάδων εἰδικῶν προδιαγραφῶν. Καί ὁ Ἀθηνῶν Χριστόδουλος κάνει εἰσαγωγή.

**Φιλικά
Παπα-Γιώργης**

Αν καί στόν κοινωνικό μου περίγυρο θεωροῦμαι αύτομο με ἐπαρκή νομοσύνη, ύπάρχουν μερικά πράγματα, πού δέν τά καταλαβαίνω καθόλου.

Λόγου χάρη, τόν τελευταῖο καιρό, δέν κατάλαβα τί νόημα είχε τό δῆθεν αὐθόρυμπτο χειροκρότημα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, δταν ό Πάπας ζήτησε συγγνώμη ἀπ’ τό Θεό γιά πολύ παρωκημένες ἀμαρτίες κάποιων τέκνων του.

Τά δικά μου μάτια λοιπόν δέν δάκρυσαν ἀπό συγκίνηση, ἔμειναν δύμως ὅρθανοικτα ἀπό ἀπορία.

Λένε δτι, σήμερα, πού τά φασιστικά καθεστῶτα στόν υφήλιο ύποκροῦν, γιατί δέν τά σπκώνει ἡ ἐποχή, κάποιες ύψηρηπουσες μορφές νεοφασισμοῦ μέ πολύ δημοκρατικό προσωπεῖο γιγαντώνονται, χωρίς νά ἐγείρουν διαμαρτυρίες. Μιά τέτοια μορφή παίρνουν μερικές φορές καί τά ΜΜΕ. Προσπαθοῦν νά μέ πείσουν δτι πάσχω ἀπό κάποιο εἶδος στραβισμοῦ, δταν ἀντιστέκομαι στόν πλύστη ἐγκεφάλου, πού θέλουν νά περάσουν, ἀφοῦ δέν είναι δυνατόν ἐγώ νά βλέπω καλύτερα ἀπ’ αυτά, οὔτε νά σκέπτομαι πιό σωστά,

δταν βλέπω ἡ σκέπτομαι ἀπλῶς διαφορετικά.

Στή συγκεκριμένη περίπτωση ἔζησα ὅλη αὐτή τήν κωμωδία τῆς συγγνώμης μέ ἀναπάντητα ἐρωτηματικά.

-Ποιά κέντρα ἡ παράκεντρα λήψεως ἀποφάσεων πολυδύναμα καί πολυεπίπεδα, ύπαγορεύουν αύτές τίς κωμικές συγγνώμες τοῦ Βατικανοῦ στήν Ἀργεντινή, στήν Ἑλλάδα ἡ ὅπου ἀλλοῦ κρίνεται σκόπιμο;

-Τί νόημα ἔχουν αύτές οί δημόσιες ἀναγνωρίσεις ἐγκλημάτων, ὅπως τῆς ἀρμενικῆς γενοκτονίας ἡ τῆς γερμανικῆς Θηριωδίας ἡ τῶν σταυροφοριῶν, τόσα χρόνια μετά ἀπό τότε, πού συντελέστηκαν, δταν ἡ ιστορία ἔχει ἀμετάκλητα καταδικάσει αύτά τά ἐγκλήματα;

Πρόσφατα δημοσιεύθηκε στό γαλλικό τύπο ἡ εἰδοση δτι «ἀποκαθίστανται 515.000 θύματα τοῦ σοβιετικοῦ καθεστῶτος». Καί βέβαια ἡ εἰδοση θά δταν ἀστέία, ἂν δέν δταν μακάβρια, ἀφοῦ πρόκειται γιά νεκρούς.

‘Η τελική ἀπορία μου διατυπώνεται χωρίς περιστροφές. Ποιό μήνυμα βγαίνει πρός τά ἔξω ἀπό ὅλα αύτά; Σημερινοί ίσχυροί τῆς γῆς, ἀδικεῖτε, αὐθαιρετεῖτε, ἀφαιρεῖτε ἀνθρώπινες ζωές. Καί σεῖς ἀνίσχυροι μήνι ἀντιδρᾶτε, νά είστε σίγουροι, δτι θά ἔρθει κάποια στιγμή στό ἐγγύς ἡ στό ἀπώτερο μέλλον, πού ἔνας δίγετης «χαρισματικός» θά σᾶς ἀποκαταστήσει καί θά ζητήσει συγγνώμη ἀπ’ τό Θεό γι’ αυτά, πού σᾶς ἔκαναν οἱ δύμοιοί του.

Γιά γέλια ἡ γιά κλάματα;

Ρεπόρτερ

ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΩΣΕΙΣ

Από τήν έπισημη έκδοση τοῦ περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τοῦ μηνός Δεκεμβρίου πληροφορούμεθα ότι ή Διαρκής Ίερά Σύνοδος κατά τήν συνεδρία αυτῆς τῆς 7ης Νοεμβρίου «...ξέετάσσα μετά τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ καί τοῦ ἀπαιτουμένου αἰσθήματος εὐθύνης ἔναντι τῆς τε ιστορικῆς μνήμης καί τῆς ἀληθείας τήν μείζονος σημασίας προσφοράν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου εἰς τό εύσεβές ήμῶν Ἐθνος κατά τούς ζοφώδεις καί δυσχειμέρους τῆς κατά τά ἔτη 1941-1944 ὑπό τῶν ἀλλοτρίων Κατοχῆς καιρούς... ἔχρινεν ἀξιον τιμῆσαι πάντας τούς φυλευσεβῶς πολυτίμους τῷ φιλοχρίστῳ τῶν Ἑλλήνων Γένει ὑπηρεσίας προσενεγκόντας εὐλαβεῖς κληρικούς... „Οθεν, ἡμεῖς, οἱ ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης καί τῆς ἀγάπης συγκροτοῦντες τήν Διαρκή Ίεράν Σύνοδον τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος... εὐγνωμόνως καί δλοκαρδίως διέγνωμεν τιμῆσαι...“. Ἀκολουθεὶ μετά ἀπό αὐτή τήν εἰσαγωγή κατάλογος τῶν τιμωμένων κληρικῶν, ἐπιζώντων καί κεκοιμημένων, στούς τελευταίους δέ περιλαμβάνονται καί οἱ δύο ἀγωνιστές κληρικοί, τότε ἀρχιμανδρίτες, Κωνστάντιος Χρόνης καί Λεωνίδας Παρασκευόπουλος. Καί προστίθεται ἐν τέλει τοῦ καταλόγου «...διὰ τῆς μετά θάνατον ἀπονομῆς τοῦ αὐτοῦ παρασήμου, ἀνθ' ὧν ὑπέμειναν θυσιῶν καὶ ποικίλων κακώσεων, πιστοὶ διαμείναντες τῇ νόφλῃ Ἐκκλησιαστικῇ καὶ Ἐθνικῇ αὐτῶν ἀποστολῇ».

Πράγματι ἡ προσφορά τῶν δύο αὐτῶν ἀξιών τῆς πατρίδος κληρικῶν ὑπῆρξε μεγάλη καί πρός τήν Ἐκκλησία καὶ πρός τό χειμαζόμενο ἀπό τά δεινά τοῦ πολέμου καὶ τῆς ξένης κατοχῆς Ἑλληνικό λαό. Γιά τόν μακαριστό γέροντα Κωνστάντιο διαβάζουμε χαρακτηριστικά στό βιβλίο «Πτυχές τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος» τοῦ διακεκριμένου θεολόγου Παν. Ἀνδριόπουλου: «... Ήμεγάλη του θρησκευτική, κοινωνική καὶ προπαντός ἐθνική δράση τόν ἀνέδειξε σέ πραγματικό πατέρα τῶν ἀνρθώπων τῆς περιοχῆς. Ἔσωσε μέ τίς παρεμβάσεις του στίς Γερ-

μανικές ἀρχές πολλούς ἀνθρώπους ἀπό τό ἔκτελεστικό ἀπόσπασμα. Δέν πιστεύουμε νά ὑπῆρξε ἄλλος κληρικός κατά τήν Κατοχή, πού ἡ παρουσία του γιά τόν λαό ἤταν τόσο σημαντική...». Ἀνάλογη ἤταν καὶ ἡ δράση κατά τά μαῦρα χρόνια τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς καὶ τοῦ μακαριστοῦ Λεωνίδα Παρασκευόπουλου, τοῦ γενναίου αὐτοῦ καὶ ἀκούραστου Ἱεραποστόλου τῆς ἀγάπης, τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς θυσίας. Δικαιη λοιπόν καὶ κατά πάντα ἀξιον τιμή, πού τούς ἀπονέμει σήμερα ἡ Ἐκκλησία γιά τήν «ὑψηλήν Ἐκκλησιαστικήν καὶ Ἐθνικήν αὐτῶν ἀποστολήν», ὅπως ἐπιγραμματικά ἐπιβεβαιώνεται καὶ μέ τήν οἰκεία Συνοδική Ἀπόφαση.

Καὶ αὐτά μετά θάνατο. Καὶ μάλιστα μετά ἔξηντα περίπου χρόνια ἀπό τήν περίοδο τῆς προσφορᾶς τῶν ἔξαιρέτων αὐτῶν ὑπηρεσιῶν πρός τήν Ἐκκλησία καὶ τό Ἐθνος. Ποιά ὅμως ἤταν ἡ μεταχείριση εἰδικῶς τῶν δύο τιμωμένων σήμερα κληρικῶν ἀπό τή διοικούσα Ἐκκλησία, δύταν εὑρίσκονταν ἀκόμη στή ζωή; Ἐδῶ θά πρέπει νά δανεισθοῦμε ὅρο τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης καὶ νά πούμε: «Ἀντιστρόφως ἀνάλογη».

Καὶ νά γίνουμε πιό συγκεκριμένοι. Οἱ δύο αὐτοὶ ἀγωνιστές κληρικοί, κατά τή χρυσή περίοδο ἐπί μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ίερωνύμου, ἐπιλέχθηκαν γιά τό ἐπισκοπικό ἀξιώμα, χωρίς ποτέ οἱ ἴδιοι νά τό ἐπιδιώξουν καὶ χωρίς ποτέ οἱ ἴδιοι νά τό ἐπιζητήσουν. Καὶ στόν μέν μακαριστό Κωνστάντιο (Χρόνη) ἀνατέθηκε ἡ διαποίμανση τῆς ἀκριτικῆς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρούπολεως, στόν δέ μακαριστό Λεωνίδα (Παρασκευόπουλο) ἡ διαποίμανση τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἐκεῖ ὅπου «κατά τούς δυσχειμέρους τῆς κατοχῆς καιρούς» είχε ἀναπτύξει τίς πλούσιες ἐκκλησιαστικές καὶ ἔθνικές δραστηριότητές του.

Τό ἔτος 1974 ὅμως τά πράγματα ἄλλαξαν. Νέα ἡγεοία ἀναλαμβάνει τό πηδάλιο στή διοικηση τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας. Καὶ μέ τίς πρώτες ἐνέργειές της δώδεκα ἀξιοι καὶ ἀνεπίληπτοι Μητροπολίτες ἐκδιώχονται βίαια καὶ

έπιλεκτικά από τίς Μητροπόλεις τους. Χωρίς καμμία κατηγορία (δέν ύπηρχε άλλωστε), χωρίς καμμία κανονική διαδικασία, χωρίς άπολογία, ούτε καν άκροση. Μέ βάση άποκλειστικά και μόνο δύο Συντακτικές Πράξεις τής τότε δικτατορικής Κυβερνήσεως. Οι δώδεκα αύτοί 'Αρχιερείς δέν μετείχαν σέ καμμία διαδικασία, ούτε άνακρισεων ούτε έκκλησιαστικῆς δίκης. Πληροφορήθηκαν τό πρῶτον τήν άπομάκρυνσή τους από τίς έκπομπές του ραδιοφώνου. Πρωτόγνωρες ένέργειες. Πολλά καὶ ἀπό πολλές κατευθύνσεις έχουν γραφεῖ γιά τά θλιβερά γεγονότα ἐκείνης τῆς περιόδου. Δέν εἴχαμε τήν πρόθεση νά τά ἐπαναφέρουμε καὶ πάλι στό προσκήνιο, ἀν δέν σχετίζονταν ἄμεσα μέ τό προκείμενο θέμα. 'Αν ἀνάμεσα στούς ἀντικανονικά διωχθέντες 'Αρχιερείς δέν ήσαν καὶ οἱ δύο μακαριστοί Γέροντες Κωνστάντιος καὶ Λεωνίδας, τούς όποιους ἔρχεται σήμερα ἡ ἵδια ἡ διοικοῦσα 'Έκκλησία νά τιμήσει καὶ νά βραβεύσει γιά «τήν ύψηλήν 'Έκκλησιαστικήν καὶ 'Εθνικήν αὐτῶν ἀποστολήν». 'Οποια ἀντίφαση! Σήμερα τούς θεωρεῖ ἀξίους τῆς «έκκλησιαστικῆς αὐτῶν ἀποστολῆς» γιά τίς θυσίες καὶ τίς προσφορές τους κατά τά χρόνια τῆς κατοχῆς, ἐνώ πρίν ἀπό μερικά χρόνια ἡ ἵδια τούς είχε ἀπομακρύνει «βιαίως» ἀπό τίς Μητροπόλεις τους. Καὶ τό χειρότερο. 'Αφήρεσαν ἀπό τούς διωχθέντες ἀκόμη καὶ τούς τίτλους τῶν Μητροπόλεων, πού μέχρι τότε διαπομαίναν καὶ ἀντ' αὐτῶν τούς ἔβαπτισαν μέ τά γνωστά «παρατούκλια». Καὶ τόν μέν μακαριστό Κωνστάντιο δόνμασαν ως Μητροπολίτη «Δαμαλῶν», τόν δέ μακαριστό Λεωνίδα ως Μητροπολίτη «Ρέοντος καὶ Πραστοῦ», γιά νά μή διατηρήσουν τίποτε ἀπό τίς Μητροπόλεις τους. Στήν πρόσφατη δημοσίαν καὶ θεωρεῖται ότι τήν Δ.Ι.Σ. γιά τήν ἀπονομή τῶν μεταθανάτιων διακρίσεων τά «προσωνύμια» αύτά, μέ τά ὅποια ἔγγραφονταν κάθε χρόνο στά «ΔΙΠΤΥΧΑ» τῆς 'Έκκλησίας μέχρι τήν κοίμησή τους, δέν χρησιμοποιήθηκαν, τέθηκαν στό περιθώριο καὶ ἀντ' αὐτῶν ἀναφέρονται οἱ κανονικοί τίτλοι τῶν Μητροπόλεων, τούς όποιους τότε ἡ διοικοῦσα 'Έκκλησία είχε διαγράψει. Καὶ τόν μέν τιμώμενο σήμερα, 'Αρχιμανδρίτη (τότε), Κωνστάντιο ἀναφέρει ἡ Συνοδική 'Απόφαση ως «μετέπειτα Μητροπο-

λίτη 'Αλεξανδρουπόλεως», τόν δέ ἐπίσης τιμώμενο σήμερα, 'Αρχιμανδρίτη (τότε), Λεωνίδα ἀναφέρει ως «μετέπειτα Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης». Θά πρέπει ἐδῶ νά τονίσουμε καὶ τοῦτο τό χαρακτηριστικό. "Οταν τό ἔτος 1991 ἐκοιμήθη «ό πραῖς καὶ μαχητής», κατά τόν συγγραφέα θεολόγο Σόλωνα Νινίκα, μακαριστός γέροντας Κωνστάντιος, ἐπίσημη ἔκκλησιαστική ἐφημερίδα, μέ ἔνα ρεπορτάς διλίγων μόνο γραμμῶν, ἀνέγραφε ὅτι ἐκοιμήθη ὁ Μητροπολίτης Κωνστάντιος, ὁ ὅποιος είχε ἐκλεγεῖ Μητροπολίτης 'Αλεξανδρουπόλεως ἐπί δικτατορίας! Καὶ τίποτε ἄλλο. Καμμία ἄλλη ἀναφορά ούτε στήν 'Έκκλησιαστική, ούτε στήν 'Εθνική του προσφορά!

Θλίβεται κανείς ὅταν ἀνατρέχει σέ αύτά τά γεγονότα. Θλίβεται δημοσία ἀκόμη περισσότερο ἀπό τίς τόσες ἀντιφάσεις καὶ σκοπιμότητες. Καὶ ἐπί πλέον διερωτάται: Συμβιβάζονται αὐτές οἱ ἐνέργειες, ὅταν ἡ διοικοῦσα 'Έκκλησία ἀπό τό ἔνα μέρος τούς ἀπονέμει τίτλους τιμῆς γιά «τήν ύψηλήν 'Έκκλησιαστικήν καὶ 'Εθνικήν αὐτῶν ἀποστολήν» καὶ ἀπό τό ἄλλο μέρος, ἀδιαφορώντας γιά τά ὅσα παράδοξα ἔλαβαν χώραν τό 1974, ἄλλα καὶ μετέπειτα, δέν ἔξαλεψε ἀκόμη αύτά τά ἀνομήματα ἐκείνης τῆς περιόδου καὶ δέν προηλθε μέχρι σήμερα, ούτε καὶ μέ τή σημερινή της ἡγεσία, στήν πλήρη ἡθική καὶ κανονική ἀποκατάσταση διλῶν τῶν ἀδίκων διωχθέντων τῶν δύο ἄλλα καὶ τῶν δώδεκα; Αὐτό πάνω ἀπ' ὅλα ἔπρεπε νά τεθεῖ σέ πρώτη προτεραιότητα, γιατί ἀποτελεῖ κυρίαρχο θέμα ἔκκλησιαστικῆς τάξεως καὶ θέμα συνεπείας. Θέμα ἐνότητας, όπου θά στηριχθοῦν ὅλα τά ἄλλα. Καὶ ἀφοῦ αύτό δέν ἔγινε μέχρι τώρα, ἀναλογίζεται κανείς, μήπως ὅλα τά ὑπόλοιπα, οἱ ἔπαινοι καὶ τά βραβεῖα, γίνονται ἀπλῶς καὶ μόνο πρός τό «θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις».

Οι δύο τιμηθέντες ἀγωνιστές 'Ιεράρχες δέν διεκδικοῦν πλέον ούτε τίτλους ούτε ἀξιώματα. Τήν ἡθική καὶ τήν κανονική τους δημοσία ἀποκατάσταση τήν ἀξιώνει δὲ εύσεβής λαός καὶ τήν ἐπιβάλλει στοιχειώδης συνέπεια. Γιά νά μή κινδυνεύσουν νά χαρακτηρισθοῦν οἱ τελευταίως ἀπονεμηθείσες τιμητικές διακρίσεις ως σχῆμα πρωθύστερο.

ΨΙΘΥΡΟΙ

‘Ο γυάλινος πύργος.

Σέ γυάλινους πύργους θέλει τούς Ἐπισκόπους τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὁ Μακαριώτατος κ. Χριστόδουλος. Νά μήν ύπαρχει τίποτε τό κρυφό. Νά είναι ἐμφανής ἡ κάθε τους κίνηση. Καί νά μπορεῖ τό πλήρωμα τῆς Ἑκκλησίας νά ἔξακριθώνει, ἀπό πρῶτο χέρι, τό ἥθος τους καί νά ζυγίζει τήν ἀναστροφή τους.

Όμως, τώρα, πού δέ ζοῦν σέ γυάλινους πύργους, ἀλλά σέ ἐρμητικά κλεισμένα φρούρια, οἱ ἀναθυμιάσεις, πού θγαίνουν ἀπό τά μέγαρά τους, ἀναγκάζουν τούς πιστούς νά ἀποστρέψουν τήν δσφρησή τους. Καί φέρνουν στή δημοσιογραφική ἐπικαιρότητα σκάνδαλα, πού πληγώνουν βαθειά τό κύρος τῆς Ἱεραρχίας. Σκεφθεῖτε τί θά γίνεται, ἀν ἀποφασίσουν νά ἀρνθοῦν τήν ἀπόκρυψη καί νά ἐγκατασταθοῦν στούς γυάλινους πύργους.

Δέν ἔχει καμμιά ἐμπειρία ὁ Μακαριώτατος, δέν ἄκουσε καί δέν είδε καί δέν πληροφορήθηκε τί γίνεται στήν Καρδίτσα; Σέ μιά ἐπαρχία, στήν όποια ἐγκατέστησε τόν ἀγαπημένο του, ἀλλά κραγμένο στό Βόλο, πού ἔκανε τή Θεσσαλική αὐτή ἐπαρχία νά φρικιᾶ καί νά διαμαρτύρεται; ‘Ο γυάλινος πύργος μάρανε στήν Καρδίτσα;

Καί τήν κρίση ἡ, ἀν θέλετε, τό φόθο, πού τόν διατυπώνουμε ἀδριστα, γιά τίς πιό πολλές ἀπό τίς κατοικίες τῶν σημερινῶν Μητροπολιτῶν μας, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά δηλώσουμε, πώς ίσχύει ἰδιαίτερα γιά τήν κεντρική ἐκκλησιαστική ἐπαρχία, γιά τήν Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν. Γιατί οἱ στρόφιγγες ἀσφαλείας, σιωπῆς καί ἀπόκρυψης, πού ἔχει ἐγκαταστήσει ὁ κ. Χριστόδουλος, χάνουν καί οἱ πληροφορίες, πού διαρρέουν, σηκώνουν τίς τρίχες τῶν ἀποδεκτῶν τους.

Οἱ διάτρητοι ἀγωγοί.

Φαίνεται, πώς ὁ κ. Χριστόδουλος ἔχει γνώση τῶν διαρροῶν, πού σημειώνονται στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή καί στίς ὑπηρεσίες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Παρ’ ὅλο τό σύστημα ἀπόκρυψης, πού ἔχει ἐγκαταστήσει, τίποτα δέν μένει μυστικό. Οἱ στρόφιγγες ἀσφαλείας δέ λειτουργοῦν ἵκανοποιητικά καί οἱ οἱ δσμές διαχέονται στήν ἀτμοσφαίρα. Βέβαια, προσπαθεῖ ὁ προκαθήμενος (ἀνεπίγνωστα ἡ ὑποκριτικά δέν ξέρουμε) νά διασκεδάσει τίς ἀρνητικές ἐντυπώσεις, μεταβιβάζοντας τήν εὐθύνη στούς ὑποτιθέμενος ἔχθρούς του. Πλέκει ἀκατάπαυστα τό μύθο, ὅτι διώκεται ἀπό ἐκείνους, πού ἔχουν συμφέρον νά πολεμήσουν τήν Ἑκκλησία καί τόν Ἀρχιεπίσκοπο προσωπικά. Καί κατηγορεῖ τούς διώκτες του, ὅτι ἐπινοοῦν σκάνδαλα, γιά νά τόν καταστοκοφαντήσουν καί νά τόν διασύρουν.

Μάταια ἀγωνίζεται ὁ Μακαριώτατος νά ἀπολογηθεῖ, μεταθέτοντας τίς εὐθύνες στούς ἀνεύθυνους. Οἱ χαλασμένες στρόφιγγες βρίσκονται μέσα στό περιβάλλον του. Στά κτίρια τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τῆς Συνόδου. Ἐκεῖ σημειώνονται οἱ διαρροές. Καί ἀπό ἐκεῖ βρωμίζει ὁλόκληρο τό ἐκκλησιαστικό περιβάλλον.

**ΕΛΕΥΘΕΡΗ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ**

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης.

· Ιδιοκτήτης:

· Μητροπολίτης

· Απτικής καί Μεγαρίδος

· ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνση: 19011 Αὔλων Ἀπτικής.

Τυπογραφείο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

· Ιωαννίνων 6 Μοσχάτο.